

ahven.net

*KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - "HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS"*

Ajankohtaista lakiasiaa

Osakaskuntakoulutus 9/2022

Elias Rauhala
Kalatalouden Keskusliitto

Sisältö

- Muutoksenhaku kalatalousalueen päätökseen
 - Erytishuomiona muutoksenhakukelvottomuus
- Pieniä katsauksia
 - Osakaskunnan koolle kutsumisesta
 - Osakaskunnan kirjanpitovelvollisuus ja tilikausi
 - Osakaskunnan omistama määräala
 - Osakaskunnan hoitokunnan toimivallan rajoista
 - Osakaskunnan etäkokouksista

Kalatalousalueen päätöksen valituskelpoisuudesta

- Muutoksenhaku koskeva normisto kalastuslain 14:125 § ”Muutoksenhaku kalatalousalueen päätökseen”. Pääsääntönä muutoksenhakuoikeus.
- Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 2:6 § ”Hallintopäätöksen valituskelpoisuus”
 - **Valittamalla ei saa hakea muutosta päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua** tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
 - Kalatalousalueen käyttö- ja hoitosuunnitelman ja kalatalousalueen sääntöjen osalta 1) kalatalousalue vahvistaa **ehdotuksen** ja 2) ELY **hyväksyy** lopullisesti.
- Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätökset 19.8.2021 ja 14.2.2022.
- Hallinto-oikeus katsoi, että **kalatalousalueen alueen päätös koskien käyttö- ja hoitosuunnitelman ehdotuksen vahvistamisesta on luonteeltaan asian valmistelua koskeva päätös.**
- Vasta ELY-keskuksen hyväksymä käyttö- ja hoitosuunnitelma valituskelpoinen päätös, koska vasta se päättää asian käsittelyn koskien käyttö- ja hoitosuunnitelmaa.
- Analogia soveltunee ainakin kalatalousalueen sääntöihin: ”Säännöt valmistelee kalatalousalue ja vahvistaa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus” (kalastuslain 30 §).
- Oikea ratkaisu on se, että kalatalousalueen kokous jättää oikaisuvaatimuksen tutkimatta.

Pieniä katsauksia 1/5

▪ 1) Osakaskunnan koolle kutsuminen.

▪ Yhteisaluelain 11 §:n 1 momentti: ”Osakaskunnan kokouksesta tiedotetaan kaikille osakkaille lähetettävällä kirjeellä tai siitä annetaan tieto muulla tavoin todisteellisesti. **Kokouskutsu voidaan antaa myös siten**, että kokouksesta kuulutetaan yhdessä tai useammassa paikkakunnalla yleisesti leviävässä sanomalehdessä ja ilmoitetaan kirjekortilla niille toisesta kunnasta oleville osakkaille, joiden osoite on tiedossa.”

▪ Hallituksen esitys 22/1989 vp.: ”Jotta tieto osakaskunnan kokouksesta tulisi tehokkaasti osakkaiden tietoon, **esitetään pääsääntöiseksi tiedotuskeinoksi** jokaiselle osakkaalle lähetettävää kutsukirjettä tai muuta todisteellista tiedottamistapaa. **Varsinkin suurten osakaskuntien kohdalla kaikkien osakkaiden ja heidän osoitteidensa selvittäminen voi aiheuttaa kohtuutonta vaivaa ja lukuisten kutsukirjeiden lähettäminen voi muodostua kustannuksiltaan suhteettoman kalliiksi.**”

▪ Tämä tarkoittaa, että:

- 1) Kutsukirjeet tai muu todisteellinen tiedoksiantotapa on ensisijainen kutsutapa.
- 2) Jonkinlainen vaiva on nähtävä osoitteiden selvittämiseksi, jos osakaskunta ei ole suuri.
- 3) Mikä on suuri osakaskunta (KäO yli 100 osakasta)?
- 4) Mikä on kohtuuton vaiva ja mikä on suhteettoman kallista?

Pieniä katsauksia 2/5

- 2) Osakaskunnan kirjanpitovelvollisuudesta ja tilikaudesta.
 - Taustalla vuoden 2015 muutokset kirjanpitolakiin.
 - Yhteisluelakia ei uudistettu samaan aikaan, joten ristiriitaisuuksia ilmenee.
 - Keskustelut AVI:n lakimiehen kanssa yhteisen linjan löytämisestä tammi-maaliskuussa 2022.
 - Ongelmana se, että kirjanpitolain mukaan kaikki oikeushenkilöt kirjanpitovelvollisia, kun taas yhteisluelaissa kirjanpitovelvollisuus sidottu liike- ja ammattitoimintaan.
 - Tältä osin yhteisluelaki vanhentunut ja sivuutettava.
 - Toisena ongelmana se, että kirjanpitolaki tuntee vain 1 vuoden mittaisen tilikauden, kun taas yhteisluelaki tuntee 4 vuoden mittaisen tilikauden.
 - Tältä osin yhteisluelain säännös syrjäyttää kirjanpitolain säännöksen, koska oikeushierarkian mukaan erityislaki syrjäyttää yleislain säännöksen.
 - Lopputulos:
 - **1) Kaikki osakaskunnat ovat kirjanpitovelvollisia riippumatta siitä, onko liike- tai ammattitoimintaa ja missä laajuudessa.**
 - Ennen AVI:n sääntöjen vahvistamislomakessa kysymys ”Onko osakaskunnalla sellaista liike- tai ammattitoimintaa, että se on kirjanpitovelvollinen?”.
 - Tämä poistuu.
 - **2) Osakaskunnat voivat pitää yhteisluelain 4 vuoden mukaisen tilikauden, vaikka kirjanpitolaissa puhutaan vain 1 vuoden tilikaudesta.**

Pieniä katsauksia 3/5

- 3) Osakaskunnan omistama määräala eli kiinteistö tai vesialue.
 - Yhteisalue lain 31 §:n 2 momentti: ”**Osakaskunta voi hankkia omistukseensa kiinteistön tai määräalan yhteiseen alueeseen liittämistä varten.** Kiinteistön ja määräalan liittamisestä yhteiseen alueeseen säädetään kiinteistönmuodostamislain 13 luvussa. (22.7.2011/915).”
 - Hallituksen esitys 265/2009 vp., s. 22: ”Osakaskunnalle säädetyistä tehtävistä johtuen **ei voida pitää sallittuna eikä kiinteistöjärjestelmän mukaisena, että osakaskunta omistaisi erillisen kiinteistön, minkä vuoksi osakaskunta voisi hankkia määräalan tai kiinteistön vain osakaskunnalle kuuluvaan yhteiseen alueeseen liittämistä varten.** Määräalan liittämisen tai kiinteistöön yhdistämisen edellytyksistä säädettäisiin kiinteistönmuodostamislain 134 §:ssä, ja näiden edellytysten tutkiminen tapahtuisi kiinteistötoimituksessa.”
 - Kiinteistönmuodostamislaki 133 §:n 1 momentti: ”Määräala, jonka yhteisen alueen osakaskunta on saanut omistukseensa, **liitetään** osakaskunnalle kuuluvaan yhteiseen alueeseen. Kiinteistö, jonka osakaskunta on saanut omistukseensa, **yhdistetään** osakaskunnan yhteiseen alueeseen. (22.7.2011/914).”

Pieniä katsauksia 4/5

■ 4) Hoitokunnan toimivallan rajoista

- Yhteisalue lain 19 §: ” Hoitokunnan tehtävänä on huolehtia osakaskunnan päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä muusta käytännön toiminnasta.
- Hoitokunta käyttää osakaskunnan puhevaltaa tuomioistuimessa ja muussa viranomaisessa sekä edustaa muutoin osakaskuntaa.
- Osakaskunnan säännöissä voidaan määrätä, että hoitokunta voi osakaskunnan kokouksen sijasta käyttää päätösvaltaa osakaskuntaa koskevassa säännöissä määrätystä merkitykseltään vähäisessä asiassa. (14.7.2000/686)”
- Hoitokunta siis:
 - 1) Valmistelee osakaskunnan kokouksen päätökset ja toimeenpanee ne.
 - 2) Käyttää osakaskunnan puhevaltaa tuomioistuimessa, viranomaisessa ja muihin ulkopuolisiin tahoihin nähden (huom. erotettava varsinaisesta asioiden vireyttämisestä).
 - 3) Voi antaa suostumuksen ilman kokousta tietyissä tapauksissa, josta säädetty erityislainsäädännössä (vesiliikennelaki 5:106.4 §, ilmailulaki 6:7.3): vesiliikenteen lupa kilpailuihin, harjoituksiin ja muihin tapahtumiin + ilma-aluksen lentoonlähtö ja laskeutuminen
 - 4) Vähämerkitykselliset asiat: Mikä on vähämerkityksellinen asia? Ainakin hallinto-oikeudelle annettava lausunto vesialueelle sijoitettavista kaapeleista yhteiselle vesialueelle.

Pieniä katsauksia 5/5

■ 5) Osakaskuntien etäkokouksista

- Koronpoikkeuslaki koskien osakaskuntien etäkokousmahdollisuutta ei ole enää voimassa (31.12.2021 asti).
- Etäkokoukset eivät ole enää mahdollisia poikkeuslain nojalla.
- Etäkokous on mahdollista vain, jos siitä on nimenomainen sääntökirjaus.
- www.ahven.net -> sääntömallit -> etäkokouspykälä.
- Sääntömuutos yhteisäluelain 15 §:n nojalla vaatii 2/3 osuusenemmistön ja 1/3 mukaisen päälukuenemmistön.
- Kokonaan ei voida edes sääntökirjauksella pitää etäkokouksia, vaan oltava fyysinen kokousohallistumismahdollisuus.
- Yhdistyslaki muuttui (YhdL 17 §):
 - Yhdistysmuotoiset toimijat voivat pitää ilman säännöissä olevaa kirjausta hybridikokouksia.
 - Mikäli kokous halutaan pitää kokonaan etänä, tulee siitä kuitenkin olla sääntökirjaus.
 - Koskee esimerkiksi kalatalousalueita ja kalastusseuroja.

ahven.net

*KALATALOUDEN KESKUSLIITTO - "HYVINVOIVAT
KALAVEDET JA KESTÄVÄ KALASTUS"*